

Geen boomsingels in de Hekslootpolder.

Haarlem, juli 2021.

Met de weidevogels in Nederland gaat het slecht. In de afgelopen 30 jaar is de stand van de belangrijkste soorten met 50 tot 80 % afgenomen. Kievit, Grutto, Tureluur en Scholekster hebben het moeilijk. Ook Veldleeuwerik, Graspieper en Slobeend zijn sterk in aantal achteruitgegaan.

De belangrijkste oorzaken zijn de steeds efficiëntere bedrijfsvoering op het boerenbedrijf waardoor het gras door kunstmest en waterpeilverlaging steeds vroeger en sneller groeit waardoor er steeds eerder gemaaid wordt en veel nesten en jonge vogels worden uitgemaaid. Doordat het Engels raaigras een steeds dominantere plaats inneemt in onze veeteeltgebieden verdringt deze snelgroeiende grassoort vele inheemse planten en kruidensoorten uit onze weilanden waardoor het insectenleven sterk afneemt. En juist deze insecten zijn van levensbelang voor onze jonge weidevogels.

Een andere oorzaak is de sterke uitbreiding van de vos in Nederland die zelfs in de natste veenweidegebieden voet aan de grond heeft gekregen. Ze graven hier geen holen meer omdat het grondwater direct onder het maaiveld ligt maar werpen hun jongen onder dichte braamstruiken en rietschoven.

Een andere bedreiging voor de weidevogels vormt de sterke toename van vliegende predatoren. Roofvogels hadden het 50 jaar geleden zwaar in Nederland door de enorme vergiftiging van onze natuur door pesticiden en bestrijdingsmiddelen. Sommige soorten waren vrijwel uitgestorven zoals Slechtvalk en Buizerd maar sinds het verbod op o.a. DDT nemen de roofvogels weer sterk in aantallen toe. Roofvogels maar ook kraaien en eksters zijn zichtjagers die het liefst vanaf een standpunt, een boom of een paal, prooi lokaliseert en daarna toeslaat. Bij de huidige weidevogelbescherming wordt er daarom vanuit gegaan dat bomen in graslandgebieden een bedreiging vormen voor de almaar afnemende weidevogelaantallen omdat ze een ideale uitvalsbasis vormen voor roofvogels en andere predatoren.

In de Hekslootpolder doen we erg veel moeite en spenderen we nogal wat geld aan de bescherming van de laatste weidevogels. Dat is een van de kerndoelstellingen van onze vereniging. Hoewel het planten van bomen om schaduw te genereren voor de koeien in een steeds warmer wordend klimaat een sympathieke daad lijkt, staat dit streven haaks op de weidevogeldoelstelling van onze vereniging. Daarnaast wisselen de koeien regelmatig van weiland en zou schaduw door bomen een enorme aanplant door de hele Hekslootpolder vereisen. Het open karakter van ons veenweidegebied zou ernstig worden aangetast en de weidevogels zouden op termijn verdwijnen.

Daarom lijkt het doneren voor een grote verplaatsbare parasol de enige optie op korte termijn. Daarnaast moeten we met zijn allen een extra inspanning leveren om de klimaatverandering te stoppen.

Tom van den Boomen.